

Aan: Gemeente Albrandswaard
T.a.v. de gemeenteraad
Postbus 1000
3160 GA Rhoon

Datum: 12 februari 2018

Betreft: Aanbieding jaarverslag 2017

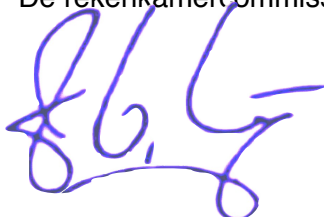
Geachte raadsleden,

Namens de rekenkamercommissie bied ik u hierbij het jaarverslag 2017 en de onderzoeksvoornemens voor het jaar 2018 aan.

De Rekenkamercommissie kijkt tevreden terug op de werkzaamheden in 2017. De doelstelling tot het uitvoeren van de geplande onderzoeken is gehaald.

Wij stellen u voor om dit verslag te betrekken bij het inwerkprogramma van de nieuwe gemeenteraad en de kennismaking van de nieuwe raad met de rekenkamercommissie.

Met vriendelijke groet,
De rekenkamercommissie Albrandswaard,

Jan-Willem Verheij
Voorzitter

Jaarverslag 2017
en
Onderzoeksvoornemens
2018
van de
Rekenkamercommissie
Albrandswaard

28 februari 2018

Inhoudsopgave

1. Invulling rekenkamerfunctie Albrandswaard	3
1.1 Laatste jaar voor de huidige RKC.....	3
1.2 Doel RKC en afstemming tussen raad en rekenkamercommissie.....	4
2. Onderzoeken	4
2.1 Vervolg op onderzoek sportaccommodaties	4
2.2 Vervolg op onderzoek Huishoudelijke hulp en wijkteams	5
2.3 Onderzoek Centrumontwikkeling Rhoon.....	5
2.4 Onderzoek grondexploitaties	6
2.5 Onderzoek duurzaamheid	7
3. Overige zaken	8
3.1 Afstemming met griffie.....	8
3.2 Lidmaatschap NVRR	8
4. Budget 2017 en realisatie 2017.....	9
5. Onderzoeksvoornemens 2018	10

1. Invulling rekenkamerfunctie Albrandswaard

Sinds de invoering van de dualisering kent de rekenkamerfunctie een wettelijke grondslag. De rekenkamercommissie (RKC) van Albrandswaard functioneert sinds 1 oktober 2006.

De gemeenteraad van Albrandswaard heeft bij de oprichting van de rekenkamercommissie gekozen voor een onafhankelijke rekenkamerfunctie. Dit houdt in dat de leden van de commissie van 'buiten' de gemeente komen en geen lid zijn van de gemeenteraad.

1.1 Laatste jaar voor de huidige RKC

Sinds 11 mei 2015 is voor de RKC van Albrandswaard een nieuwe RKC-verordening vastgesteld. De onafhankelijke vorm van een rekenkamercommissie met alleen externe leden zoals die ook oorspronkelijk in 2006 werd ingesteld, werd bij de actualisering gehandhaafd. Voor de ondersteuning van de RKC bij de vergaderingen en de uitvoering van kleinere onderzoeken is een externe secretaris/onderzoeker aangesteld, de heer G. Gijzendorffen. Doel daarbij is het realiseren van een effectieve werkwijze en kostenbesparing waardoor er, gegeven het beperkte beschikbare bedrag, zoveel mogelijk onderzoeksbudget voor de inzet van externe expertise beschikbaar blijft.

Bij het vaststellen van de geactualiseerde verordening zijn de heren Verheij (voorzitter), van Eck en Leijs (plaatsvervangend voorzitter) herbenoemd tot aan 1 januari 2019. De benoemingstermijn van het RKC-lid mevrouw van Ravesteyn kent een andere einddatum. Op 8 februari 2017 werd mevrouw van Ravesteyn door de gemeenteraad herbenoemd. Haar nieuwe tweede termijn eindigt op 22 februari 2022.

In de vergadering van de RKC van 23 januari 2018 is het aflopen van drie van de vier benoemingstermijnen aan de orde geweest. Daarbij heeft mevrouw van Ravesteyn aangegeven haar termijn per 1 januari 2019 ook te zullen beëindigen. De secretaris heeft bij de griffie eveneens aangegeven met zijn werkzaamheden te zullen stoppen.

De voorzitter van de RKC zal de leden van de gemeenteraad informeren in de auditcommissie van 30 januari 2018. De gemeenteraad kan zich dan buigen over een al dan niet gewijzigde invulling van de rekenkamerfunctie vanaf 1 januari 2019.

1.2 Doel RKC en afstemming tussen raad en rekenkamercommissie

'De rekenkamercommissie van de gemeente Albrandswaard doet onafhankelijk en professioneel onderzoek, gericht op de versterking van de controlerende taak van de gemeenteraad en van de publieke verantwoording aan de burger, met als doel de kwaliteit, effectiviteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gemeentelijk handelen te bevorderen'.

De rekenkamercommissie vindt het belangrijk om goede contacten te onderhouden met het gemeentebestuur, de raad en de ambtelijke medewerkers. De rekenkamercommissie is in 2017 tien maal bij elkaar geweest in een reguliere formele vergadering. Daar waar dit praktisch is, vindt er combinatie plaats met het bijwonen van commissie en/of raadsvergaderingen. Er vindt tussen de RKC-leden veel informeel (digitaal) contact plaats.

De auditcommissie van de gemeenteraad fungeert sinds de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014 als gremium voor de afstemming tussen de gemeenteraad en de RKC. De RKC heeft in 2017 drie maal met de auditcommissie overlegd.

2. Onderzoeken

De RKC heeft gewoonlijk, mits financieel haalbaar, als doel om minimaal twee onderzoeken per jaar te doen. Eén onderzoek heeft in principe betrekking op het functioneren van de gemeente Albrandswaard, primair vanuit de optiek van de burger, en één onderzoek heeft in principe primair betrekking op het belang voor de gemeenteraad.

Op 24 januari 2017 werden de diverse opties voor onderzoek in 2017 in het overleg met de auditcommissie verkend. De leden van de RKC besloten na dit beraad onderzoek te zullen uitvoeren naar de centrumontwikkeling van Rhoon. Dit onderwerp houdt de gemoederen al jaren bezig. Onderzoeksvragen hierbij zijn of het bestuurlijk proces goed is verlopen en of de raad optimaal werd geïnformeerd. Het onderzoek kan leerpunten opleveren voor vergelijkbare ontwikkelingen voor de toekomst.

Als tweede onderwerp werd gekozen voor het uitvoeren van onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het proces grondexploitaties met daarbij de vraag of de gemeenteraad in voldoende mate is geïnformeerd om de kaderstellende en controlerende rol te vervullen.

2.1 Vervolg op onderzoek sportaccommodaties

Door het (vorige) college werden alle aanbevelingen die voortvloeiden uit het onderzoek van de RKC naar het beleid inzake sportaccommodaties en het voornemen om een nieuwe sporthal te bouwen, overgenomen. De bespreking van het rapport vond vanwege een bestuurswisseling pas plaats in de Commissie Beraad en Advies plaats van 4 april 2016. Eén van de aanbevelingen van de RKC betrof het actualiseren van het beleidskader 2015 – 2020 en het behouden van de koppeling van het sport(accommodatie)beleid met het welzijnsbeleid en de ruimtelijke ordening. In de commissie Beraad en Advies van 12 februari

2018 worden de uitgangspunten voor het opstellen van een strategische visie maatschappelijk vastgoed besproken. Hiermee vindt naast de reeds overgenomen aanbevelingen opvolging plaats van de laatste aanbeveling op dit punt van de RKC.

2.2 Vervolg op onderzoek Huishoudelijke hulp en wijkteams

Als tweede onderwerp nog voor onderzoek in 2016 werd gekozen voor onderzoek naar het functioneren van de huishoudelijke hulp en de wijkteams. Daar bij huishoudelijke hulp en de wijkteams veelal kwetsbare en afhankelijke burgers van Albrandswaard in het geding zijn, achtte de RKC het van groot belang dat de gemeenteraad goed was geïnformeerd over de kwaliteit van de uitvoering van het beleid en mogelijke daarin nog te realiseren verbeterpunten.

Het rapport werd in opdracht van de RKC opgesteld door het gerenommeerde onderzoeksbureau I&O Research. Op basis van de onderzoeksbevindingen werden de bestuurlijke aanbevelingen door de RKC tezamen met het bureau geformuleerd.

De RKC deed de volgende aanbevelingen betreffende de huishoudelijke hulp:

1. Voer klanttevredenheidsonderzoeken uit zoals beschreven;
2. Bied duidelijkheid over uitvoering schouw;
3. Bespreek uitkomsten klanttevredenheidsonderzoeken en schouwen met zorgaanbieders en in de ambtelijke organisatie;
4. Communiceer via internet duidelijk over Vraagwijzer en het indienen van een melding omtrent huishoudelijke ondersteuning;
5. Betrek melders bij cliëntervaringsonderzoek Wmo;
6. Stroomlijn klachtenregistratie en werk aan positionering van BAR-dichtbij.

De aanbevelingen van de wijkteams waren:

1. Ga met stakeholders in gesprek over doelstelling(en) wijkteams;
2. Borg werkwijze door het beschrijven van het werkproces;
3. Investeer in bekendheid taakverdeling in netwerken;
4. Blijf in gesprek met wijkteammedewerkers over werkdruk en oplossingen;
5. Ontwikkel monitoring-instrumenten om de kwaliteit van de hulp inzichtelijk te maken.

Het onderzoeksrapport en de aanbevelingen van de RKC werden door de gemeenteraad vastgesteld op 30 januari 2017.

2.3 Onderzoek Centrumontwikkeling Rhoon

De centrumontwikkeling van Rhoon kent een lange historie waaraan in de gemeenteraad van Albrandswaard regelmatig aandacht is besteed. Het onderzoeksrapport 'foutje met grote gevolgen' dat door de RKC is uitgebracht, laat een heldere tijdlijn zien van wat er in de loop der jaren bij de ontwikkeling is gebeurd. Bestuurlijk handelen en de vastgoedcrisis hebben

een groot effect gehad op de uitkomst. Uit de gebeurtenissen zijn lessen voor de toekomst te trekken.

Het onderzoek van de RKC werd uitgevoerd door de heer Renooij van het bureau Regioplan. Zijn bevindingen en aanbevelingen van de RKC werden gepresenteerd in de Commissie Ruimte van 7 november 2017. De discussie werd vervolgd in de Commissie Beraad & Advies van 4 december 2017. Geconcludeerd werd dat er inmiddels voldoende waarborgen en checks en balances zijn ingebouwd. De kans dat de geschiedenis zich, zoals bij de centrumontwikkeling, in de toekomst zal herhalen is zeer klein geworden.

De rekenkamercommissie is verheugd over de verbeteringen in de besluitvorming die college en raad met elkaar hebben afgesproken. Ook over het overnemen van het college de aanbevelingen van de RKC op te volgen is de RKC positief. Tot slot ziet de RKC inmiddels positieve ontwikkelingen in het centrum van Rhoon zelf, die bijdragen aan het bereiken van doelen die in de centrumvisie van 2006 waren geformuleerd. Dat is voor de bewoners en ondernemers een belangrijk gegeven.

2.4 Onderzoek grondexploitaties

In de afstemming met de auditcommissie over de onderzoeksagenda 2017 bleken er enkele vragen te bestaan ten aanzien van de grondexploitaties ('grexen'). De RKC heeft op grond daarvan besloten om te beoordelen in welke mate een onderzoek naar dit onderwerp zinvol is. Na een kort vooronderzoek is besloten om via een quick scan door de RKC zelf een aantal aspecten van dit onderwerp in kaart te brengen. Daarbij heeft de RKC zich gericht op twee elementen:

1. Beschikt de gemeenteraad over de informatie die nodig is om goede beslissingen over de grondexploitaties te nemen? En worden deze besluiten op zorgvuldige wijze genomen?
2. Is de beheersing van de grondexploitaties, inclusief het financieel beheer en het risicomanagement, in voldoende mate gewaarborgd?

Ad 1. De RKC beoordeelt de beschikbare informatie voor de raadsleden als goed. Aan de hand van het projectenboek kunnen de raadsleden veel informatie verkrijgen over de projecten.

Ad 2. Met betrekking tot de beheersing van de grex-processen heeft de RKC een zeer gedegen administratie aangetroffen, waarvoor standaard rekenmodellen worden toegepast. Daarbij zijn ook goede risico-inventarisaties waargenomen, met uitvoerige beschrijvingen van de mogelijke risico's en de bijbehorende beheersingsmaatregelen. Dit geeft de RKC voldoende vertrouwen dat de gemeente 'in control' is waar het de grexen betreft.

De bevindingen van de RKC zijn in december 2017 aan de gemeenteraad aangeboden. In de auditcommissie van 30 januari 2018 zullen de bevindingen en de aanbevelingen door de voorzitter van de RKC worden toegelicht.

2.5 Onderzoek duurzaamheid

Aan de Universiteit van Tilburg is een onderzoeksinstituut 'Telos' gelieerd dat op nationaal en lokaal niveau benchmarks verzamelt op het gebied van duurzaamheid. De RKC acht het met het oog op ieders toekomst van belang dat er door gemeenten duurzaamheidsdoelstellingen worden geformuleerd.

De RKC van Albrandswaard heeft aan Telos de vraag gesteld wat de duurzaamheidsopgaven voor Albrandswaard zijn. En in het verlengde hiervan: wat zou het ambitieniveau moeten zijn rekening houdende met geformuleerde maatschappelijke normen? In het adviseren van de gemeenteraad van Albrandswaard zou er een focus moeten zijn op vraagstukken op het terrein van energie en ecologie. Een vergelijking met de gegevens van Barendrecht en Ridderkerk is vanwege de BAR-samenwerking gewenst.

Bij de bestuurlijke duiding is het van belang te weten dat de gemeente Albrandswaard nog geen duurzaamheidsbeleid heeft geformuleerd. Wel zijn er in het huidige collegeprogramma ambities en de nodige acties geformuleerd.

“Het verhogen van een duurzame leef- en gedragsstijl bij gemeente, bedrijven, corporaties en burgers. De gemeente geeft daarbij het goede voorbeeld door slim om te gaan met energie(winning), grondstoffen, water en voedsel, circulaire economie. Door hier slim mee om te gaan willen we nieuwe en extra waarde genereren. Het college gaat dit doen door:

- *Bijdragen aan het Nationaal Energieakkoord en de regionale duurzaamheids- en klimaatagenda en door het opstellen van een lokaal uitvoeringsprogramma;*
- *Innovatieve vormen van afvalinzameling en verduurzaming zoals bv zonneweiden, waterstof als energiedrager en duurzaamheidsvoorzieningen aan gebouwen*
- *Verduurzaming openbare verlichting*
- *Kaders opstellen voor duurzaamheid en een soepele overgang naar de Omgevingswet.”*

Binnen de beperkte budgettaire mogelijkheden is medio 2017 door de RKC aan Telos de volgende opdracht verstrekt: .

1. Telos stelt een complete duurzaamheidsbenchmark op voor alle drie de P's (people, planet en profit). Het presteren van Albrandswaard zal worden vergeleken met Barendrecht en Ridderkerk, alsmede met de Hoeksche Waard en met het gemiddelde van kleine Nederlandse gemeenten.
2. De prestaties op het terrein van energie en afval worden afgezet tegen de ambities verwoord in het collegeprogramma (zie boven) en prestaties van vergelijkbare (buur)gemeenten. Daarbij zal de focus liggen op het inzichtelijk maken van het gat tussen ambities en werkelijkheid. Op basis van eenvoudige berekeningen zal aangegeven worden hoeveel daken met zonnepanelen bedekt zullen moeten worden, hoeveel energie bespaard zou moeten worden etc.

De informatie uit de benchmarks is inmiddels beschikbaar en wordt op 6 februari 2018 met de verantwoordelijk portefeuillehouder Marco Goedknegt besproken. Vervolgens zal de gemeenteraad in de Beraad & Advies Ruimte van 6 maart 2018 over de bevindingen worden geïnformeerd. De informatie kan ten dienste staan aan de opstelling van het nieuwe collegeprogramma voor de periode 2018 -2022.

3. Overige zaken

3.1 Afstemming met griffie

Voor de afstemming tussen griffie en RKC is een vaste functionaris, mevrouw Van der Matten, aangewezen. Voor de voorzitter en secretaris werkt dit zeer plezierig. In het afgelopen jaar vond tweemaal overleg tussen griffie en de RKC plaats om actualiteiten uit te wisselen en onderwerpen te bespreken die het onderzoeksprogramma van de RKC raken.

3.2 Lidmaatschap NVRR

De rekenkamercommissie onderhoudt contact met andere rekenkamers, is lid van de Vereniging van Lokale Rekenkamers (NVRR) en is geabonneerd op nieuwsbrieven. De NVRR biedt een platform aan alle gemeentelijke rekenkamers voor het uitwisselen van onderzoekservaringen en onderzoeksrapporten.

Mevrouw van Ravesteyn en de secretaris woonden het NVRR-congres bij van 13 mei 2017. Op 10 november was de RKC ook bij een symposium van de NVRR present.

4. Budget 2017 en realisatie 2017

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Toelichting realisatie
Presentiegelden voorzitter, leden en reiskosten	€ 5.640	€ 7.060	10x vergaderd in 2017, vergoeding cf. tabel en vergoeding cf. art. 8, lid 2 van de RKCverordening
Onderzoek	€17.440	€ 16.591	Onderzoek regioplan, quick scan grexten, termijn onderzoek duurzaamheid
Secretaris	€ 5.900	€ 3.937	Opdrachten, voor- en nawerk vergaderingen
Representatie en vergaderkosten	€ 1000	€ 834	Deelname congres, overige vergaderkosten
Lidmaatschap en contributie	€ 600	€ 350	Lidmaatschap NVRP
Totaal	€ 30.580	€ 28.772	

In 2018: 1 procent verhoging

In het verslagjaar 2017 is de RKC wederom binnen budget gebleven. Ten opzichte van de begroting is de post presentiegelden iets overschreden. De oorzaak is in dat in 2017 alle vergaderingen door vrijwel alle leden zijn bijgewoond. Ook zijn de kosten van het eindejaarsetentje van 2016 op 2017 geboekt. Dekking heeft binnen budget plaatsgevonden.

5. Onderzoeksvoornemens 2018

Op 10 oktober 2017 spraken de leden van de rekenkamercommissie (RKC) van Albrandswaard met de leden van de auditcommissie over opties voor het onderzoeksprogramma van de RKC voor het jaar 2018. In de discussie met de raadsleden kwamen de volgende voorkeuren naar voren:

- Dienstverlening aan burgers en ondernemers
- Voorbereidingen op de invoering van de Omgevingswet
- Economisch beleid
- Jeugd- en Jongerenwerk
- Informatiebeveiliging
- Beheer openbare ruimte
- Externe Veiligheid
- Risicomanagement
- Afvalinzameling
- Kosten inhuur derden
- Grafrechten
- Woonbeleid

Er bleek een duidelijke voorkeur voor het onderwerp Informatiebeveiliging te zijn. Daar de BAR-organisatie de ICT faciliteert was het wel wenselijk dat het onderzoek in samenwerking met de rekenkamer van Barendrecht zou worden uitgevoerd. Inmiddels is gebleken dat dit niet haalbaar is.

In de auditcommissie van 30 januari 2018 is opnieuw over de onderwerpkeuze voor 2018 worden gesproken. Benchmark-info uit de site 'waar staat je gemeente' laat zien dat er aanleiding is om het onderwerp Veiligheid onder de loep te nemen. Deze voorkeur van de RKC zal bij de raadsleden aan de orde worden gesteld.

Tevens zal het onderzoek naar duurzaamheid begin 2018 worden afgerond.

Het kan zijn dat de actualiteit in 2018 de voorgenomen programma-invulling kan achterhalen. De leden van de rekenkamercommissie zullen de leden van de raad dan tijdig hierover informeren.